
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA RROMANI

ETAPA JUDEȚEANĂ

Anul școlar 2023-2024

23 marite 2024

ANUL VII DE STUDIU - GIMNAZIU

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

O JEKHTO SUBIJĚKTO

32 pùntkură

DEL PES O TĚKSTO

Sasas jekhvar duj rroma, save kerenas buti khethanes k-o jekh xulajesqi avlin but pativale sasas.

Kadala duj rroma sasas but lache amala thaj and-o jekh dives e kurkesqo, avindoj lenqo dives vesto, telarde and-o ves te kiden xuxurra. Von buchonas Kostja thaj Žikulo. Arakhle von but xuxurra. O Kostja chuda o gad opral pesqe, phanda e baja thaj pherda les xuxurra.

Kana boldile, astarde palal jekhe phura, savă sas lan and-o dumo jekh angali sukimata. Dine des lacho thaj puchen lan.

- Deje, e xuxurra si lache xamasqe?
- Lache, deje. Phenel i phuri, dikhindoj lenqe.
- Tha' maskar lenqe si vi kolenar save keren nasul?
- Me zanav, deje, avena.

Al duj rroma resle k-o kher e thagaresqo thaj, zandoj and-e lenqi livni, o Kosteia phenel:

- Žikule!a, phral!a, te kerav tuqe niste xuxurra sar kerel len tiri dej!

Thaj palal, uzarda len, thovda al xuxurra, kerdă xamos, chuta les p-i sinia thaj astardilo te chinel o manro. Maskar o vaxt, o Žikulo - sar sasas mulo bokhar - lila duj var, trin var andar e xuxurra thaj xutlo ka-o nakh e Kostjasqo, kaj andasas paj e xaninghar ka-i sinia.

O Kostja, patavindoj ka o Žikulo dilajlo, boldilo p-o jekh punro thaj naslo e xulajesqe, savesqe phenda sa so me phendem zi akana. O xulaj, o raj, gelo te dikhel so si e Žikuloqa, savo sasas anzardo and-o sovthan thaj e putarde jakhenqa. Daravdo, o xulaj puchel les:

- Žikule!a, san nasvalo? Thaj o Žikulo ci amboldel. O xulaj pasol maj but thaj maj puchel jekhvar:

- Žikule!a, so kerdan, manusa, si tuqe nasul?

Thaj o Žikulo, and-o than te amboldel lesqe, astardol te basol thaj xutlo te xal o nakh e xulajesqo.

- Te na xas murro nakh, si te dav tut sa so manges tu. Daraar, te na xal lesqo nakh, phenel ke del lesqe so mangel vov, ma na te kerel lesqe jekh nasulimos.

Asunidoj kadala lava, o Žikulo maj baslas duj var, thaj manglas e xulajesqe des love sovnakutne. O xulaj das les thaj o Žikulo maj basla jekh var thaj phenda ka maj kamelas vi des veste divesa.

- Kazom kames tu, Žikule!a, numaj bes lokhores!

O rrom phendas e xulajesqe te besel tele thaj te na vazdel pes kothar, tha' palal kodoja anklisto coral thaj gelosas.

Kana maladilo e Kostjaqa, palal but vaxt, kadava - trasajlo - patajlas ka o Žikulo kamel te xal lesqo nakh. O Žikulo phenel lesqe:

- Na traša, manuś!a, kã na-i te kerav tuqe khanć kodolesqe, kã me ći sem thaj nići na semas dilo. Atunć, kana zumavdem andar e xuxurra, faline man kadjal laćehe thaj, avindoj bokhalo, godśardem vi man kã ći aresen amenqe. Thaj baśilem vi me, pherasesqe, thaj kana dikhlem kã vi tu, vi o xulaj patãn man, phendem manqe: „Sosqe te na kerav manqe jekh lovorro?”. Xatãrindoj, o Kòstja asajlo thaj lośajlo but.

(*E xuxurra* – palal o Nicolae Pandelicã)

O jekhto subjekto

(32 pũkturã)

1. Xramosaren savo si o titulo, o autòro thaj e personãzurã e dine literarone operaqe!
6 pũkturã
2. Arakhen e sinonimurã vaś e alava: *traśajlo, thagar, phenel, amboldel, godĭ!*
5 pũkturã
3. Roden thaj xramosaren andar o dino tẽksto panz navnã/ substantivurã thaj phenen lenqo kẽzo!
5 pũkturã
4. Roden thaj xramosaren andar o dino tẽksto trin paśkernavnã/ advẽburã thaj keren lenqa propozicie!
3 pũkturã
5. Roden thaj xramosaren andar o dino tẽksto śtar kernavnã/ vẽburã. Xramosaren k-e savo mòdo thaj vaxt si von!
4 pũkturã
6. Roden thaj xramosaren andar o dino tẽksto panz zenutne sarnavnã/ pronòmbrurã. Sikaven and-e savo kẽzo si von!
5 pũkturã
7. Keren po jekh propozicia e vortogramenqa: *k-o, p-i*.
4 pũkturã

O dujto subjekto

(58 pũkturã)

1. Ambolden gażikanes e anglutne 16 rẽndurã andar tẽksto dino maj opre! **20 pũkturã**
2. Nakhaven i sintagma „*i laćhi amalin*” ka-e savorre siklile kẽzurã! **12 pũkturã**
3. Nakhaven i kernavni/ o vẽrbo „*puće*” ka-e savorre zenutne mòdurã. **10 pũkturã**
4. Ambolden and-i rromani ćhib! **16 pũkturã**
  - a) Sunt bucuros cã am ajuns pãnã la faza judeţeanã a acestei olimpiade. Cred cã voi fi unul dintre elevii care vor fi premiaţi.
  - b) Am cunoscut bãieţi ŝi fete, din tot judeţul, care studiazã limba rromani ŝi istoria ŝi tradiţiile rromilor.
  - c) Am crescut cu poveştile bunicilor mei în limba noastrã maternã ŝi cu sfaturile pãrinţilor mei.
  - d) Nu credeam cã acest sat/ oraş este atãt de frumos. Aici, la Olimpiada judeţeanã de limba Rromani, îmi voi face mulţi prieteni.